

Megjelen minden vasárnap. Előfizetési ár : egész évre 6 frt., félévre 3 frt.

Ötven esztendő előtt nagybecsű ujévi ajándékot kapott Magyarország; ezen ajándék pedig nem vala más, mint egy ujonszülött gyermek, a kiből a legnagyobb magyar lantos költő lett.

A gyermeknek akkor csak szüléi örültek, s most az egész nemzet kegyelettel ünnepli ama születésnap félszázados évfordulóját, — és a „Kis Vasárnapi Ujság“ nem kezdhetné meg pályafutását méltóbban, mint azzal, hogy szintén, habár csak szerény koszorút szentel a nagy költő emlékének.

Emlékezzetek meg ti is, kedves olvasóim, a lánglelkű férfiuról; ünnepeljétek kegyelettel a hazaszeretet és a szabadság ihlettel dalnokának emlékezetét, s küldjétek hálafohászt a magyarok Istenéhez, ki népét félszázad előtt megajándékozta Petőfi Sándorral!

Kis Vasárnapi Ujság. 1873.

Petőfi Sándor Kis-Körösön született az 1823-diki ujév napjának első órájában. Atyja Petrovics István mészáros, anyja Hrusz Mária volt, kiket az ég házasságuk után csak négy év múlva örvendeztetett meg elsőszülött fiukkal, Sándorral, s kik nemsokára ezután Félegyházára mentek lakni.

A jómódu szülék semmi költséget sem kíméltek, hogy a szép tehetséget mutató fiút kellő kiképzetésben részesíthessék; hanem, fájdalom! elemi csapások és rossz emberek, kik a becsületes Petrovics jószágával visszaéltek, néhány év múlva tönkretjuttatták a szülőket, és Sándor csak a legnagyobb nélkülözések közt folytathatta felsőbb tanulmányait Selmeczen, később pedig Pápán.

Általában Petőfi ifjusága nagyon hányattott volt, s ő keresztül járta a szenvedések nehéz iskoláját. Katona is volt, „zöld hajtókás, sárgapitykés közlegény,“ — még káplárságig sem vitte, mert hiszen a keblében élő szent láng ekkor már hevíté az ifjút, s ha az ihlet megszállta, midőn őrt állt, verseket firkált a faköponyegre; mehetett aztán arra akár maga a tábornok, Petőfi észre

1

Petőfi Sándor

nem vette, miatta akár a faköpönyeget is ellophatták volna. Így természetesen az előléptetésből soha sem lett semmi. A katonaszkodástól egy derék katonaoorvos közbenjárása mentette meg. — Színész is volt; hanem e pálya dicsőséget nem, csak töviseket termett számára.

Más lélek talán megtört volna, — az ő erős lelkét a nélkülözés éveit még inkább megacélozták. Érzé, mire van hivatva, s a nyomor közt biztató reményt csepegtetett szívébe egy nemtő, a ki már bölcsőjében homlokon csókolá, — a költészet nemtője.

Petőfit — ezen írói nevet vette föl Sándor — művei után már ismeré az országot, midőn végre Pesten telepedett le, hol életállása is jobbra fordult.

1847-ben megnősült, de a családi élet boldogságát nem sokáig élvezheté, mert a másik évben a szabadságharcz őt is a honvédek soraiba szólitá, s Erdélyben mint kapitány szolgált Bem tábornok seregében, ki őt hadsegédévé nevezte ki. — 1849. júl. 31-kén Segesvárnál tulnyomó orosz sereggel harczott a magyar; a vitézség nem használt, a csata elveszett. Ekkor látták utolszor Petőfit, a mint egy kukoriczaföld felé menekült, — hihetőleg a kozákok dzsidái átverték a szabadságért dobogó szívét, s most ott aluszsa örök álmát számos fegyvertársával együtt valamelyik jeltelen közös sírban, senki sem tudja, hogy hol? . . . .

De nem! Petőfi él, él műveiben, s míg lesz magyar: hazát és szabadságot szerető, — addig a hazaszeretet és szabadság költője élni fog!

Kis magyar.

Magyarország az én hazám,
Magyar szívem, magyar a szám,
Magyar az én születésem,
Igaz magyar az érzésem.

Magyar vagyok, az maradok,
Akár élek, akár halok,
Kicsi szívem feldobogva
Csak azt mondja, azt dobogja.

Áldom is az Istent érte,
Hogy méltatott kegyelmére,

S hogy magyarnak teremtett ő, —
Áldva legyen a Teremtő!

A világon — mindhiába —
A magyarnak nincsen párja;
Azt az Isten választotta:
Legyen neki választottja . . .

Magyar vagyok, büszkén mondom,
Megmutatni lesz is gondom, —
Ha felnövök azért élek,
Hogy hazámnak híven éljek.

Addig pedig hozok neki,
A mivel a szívem teli,
S a mit adnom most is lehet:
Forró érzést, — szeretetet!

A madarak mestere.

— Elbeszélés. —

Feri egy derék ácsmester fia volt, ki gyermekeit jól nevelte, iskolába járatta őket, és a hosszú téli estéken nem ment a korcsmába, mint a többiek, hanem odahaza családjában tölté idejét, s minthogy ő legénykorában messze-földön járt, katona is volt, sokat látott és tapasztalt a világban: sokat is tudott mesélni idegen országokról, emberekről, állatokról, csatákról és tengerekről.

A gyermekek közül Feri volt a legöregebbik, egy szelid, értelmes gyermek, kinek legnagyobb öröme az volt, ha atyja lábainál ülve elbeszéléseit hallgathatta, míg édes anyja szorgalmasan varrt vagy kötött.

Feri nagyon szerette az állatokat s különösen a madarakat; mindig összeszedte a kenyérmorzsát s egyéb maradékokat, és etette a kis madárkákat az udvaron és a kertben.

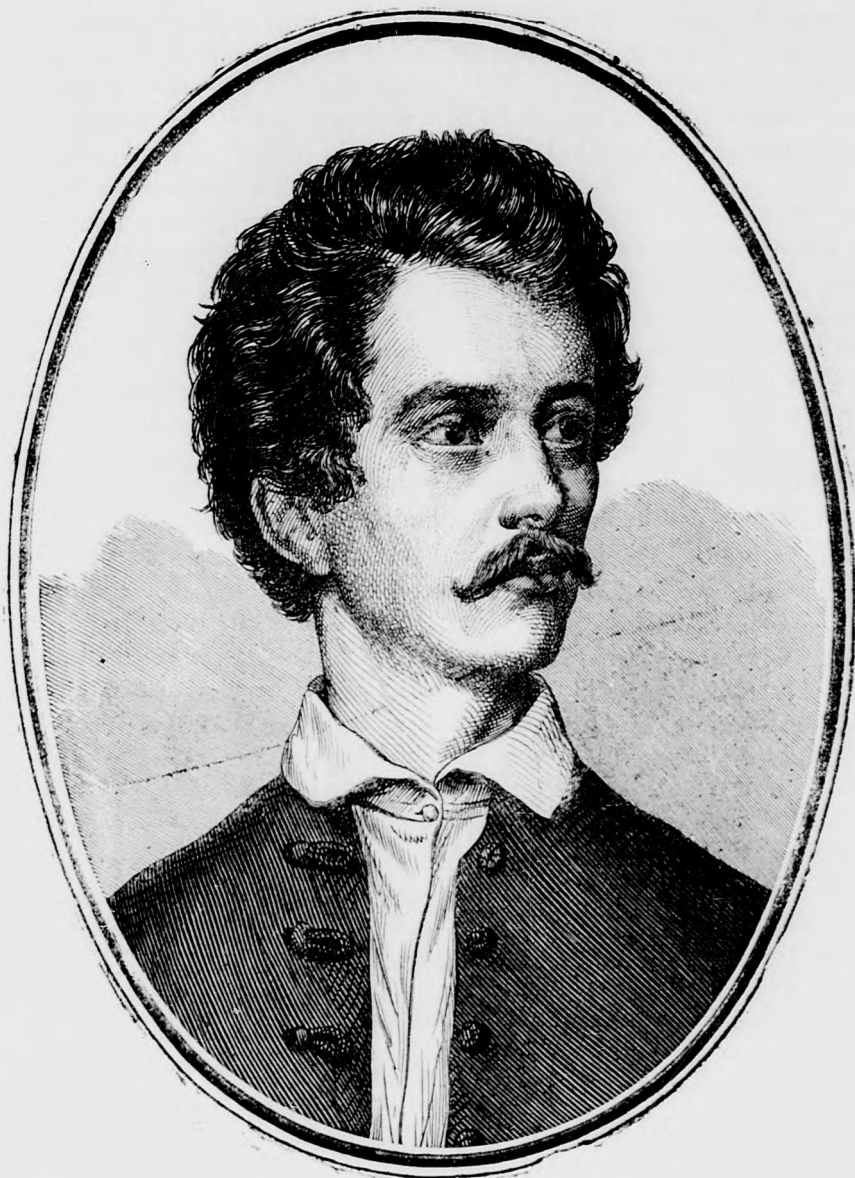
Hanem ezen boldog élet nem tartott sokáig. Hat éves korában majdnem elveszté életét egy borzasztó tüzvész által, mely pedig úgy támadt, hogy egy gonosz fiu kénzalakat kötött egy kutyának a farkára, s aztán meggyújtotta azokat. A szegény állat eszeveszetten futkosott, s rémületében és fájdalomában az ácsmesterék udvarába is be-szaladt, s ott elbujt egy nagy rakás apró

forgács alá egy nyitott fészkerben. A forgács meggyuladt, s nemsokára az egész ház tűzben-lángban állt, mely oly gyorsan elharpózott, miszerint lehetetlen volt valamit megmenteni.

Szerencsétlenségre a szülők a tikkasztó nyári hőség által elbágyasztva, délután kissé

elaludtak, és csak akkor ébredtek fel, midőn a kitörő lángok és a nagy melegség, meg az összeroskadó gerendák ropogása felkelté őket.

Az anya nagy veszélylyel megmenekült. Karjain a két kis leánykával, kénytelen volt az égő lépcsőn leszaladni, és szörnyen össze-

Petőfi Sándor. (Lásd szövegét az 1. lapon).

égette lábait. Az atya, legalább pénzét és néhány értékesebb tárgyat meg akarván menteni, egy, már égő gerendán, a házba igyekezett jutni, de az eltört alatta, és a derék jó ember lezuhant a lángok közé s ott veszett.

A szerencsétlen család e szerint nemcsak

egész vagyonát, de mi sokkal nagyobb baj volt, azt is elvesztette, ki szorgalma által idővel helyreépíthette volna a nagy veszteséget. Az anya lábain oly borzasztó égések voltak, hogy egy egész hónapig nem tudott járni.

Most hát kénytelenek voltak a jó embe-

rek adományaiból élni. Helyzetök valóban nagyon is szomorú volt, de nem csüggedtek, és a jó Isten meghallgatta azoknak imáját, kik benne bíztak; találtak jószívű embereket, kik gyámolították s gondoskodtak róluk.

Ferit, ki a legidősebbik, ámbár csak hat éves volt, anyja elküldte az ismerősökhöz és barátaikhoz egy kis segélyezést kérni, s a szelid, jó gyermek ritkán jött vissza üres kézzel, mert mindenki szerette őt illedelmes, szerény magaviselete miatt.

De nagyon neheze érett a szegény fiúnak, ha valahol kemény szavakkal visszautasították. Sokat gondolkodott, nem lehetne-e valami más módot feltalálnia, mi által anyja és kis nővérei számára — kenyeret kereshetne, s lám! egyszerre eszébe jutottak jó barátai: a kis madarak.

Atyja néha szabad óráiban madárkalitkát csinált. Feri gyakran segített neki és egyetmást eltanult tőle. A kis fiu most kísérletet tett, vajjon nem tudna-e ő egyedül egy nagy kalitkát készíteni, — s erős akaratú és türelemmel sikerült a kísérlet.

De most még nem voltak lakói a madárháznak. Azonban nem volt oly nehéz, azokat is szerezni, s rövid idő múlva vigan csicseregtek és repdestek benne a czinkék, pintyökék, sármányok, csizék, rigók, veresbegyek. Ezután hozzáfogott egy másik kalitknak készítéséhez, s abba megint más, nagyobb madarakat zárt.

Feri mindezen madarakat fel akarta nevelni, megszelidíteni és azután eladni.

De most már ő maga nem győzte a munkát, kis nővéreinek is kellett segíteniök; ők etették a madarakat, míg ő élelmet keresett nekik, vagy füzfavesszőket vágott, hogy új kalitkákat csinálhasson. Mert csakhamar belátta, hogy sok különfajú madár nem fér össze egy házban. Különösen azok a szép, furfangos, pajkos czinkék sok bajt okoztak neki, azok mindig bántották a többieket, sőt a vörös pintyökék koponyáit is felvágták és kiették agyvelejüket.

A gyermekek szorgalma és fáradsága azonban megjutalmaztatott; nagy örömükre a madárkák szépen felnöttek és olyan szelidek voltak, hogy kezükre, vállukra ültek és szájukból kivették az eledelt, simogatni, megfogni hagyták magukat, ha hítták, azonnal előjöttek.

Azon madarakat, melyek már annyira megszelidültek, Feri egyszer elvitte a közel levő városba eladni. A csinos kicsike madarász, elfogulatlan udvarias magaviselete, a sajátos modor, melylyel kis növendékeivel bánt, sok kíváncsi embert vont közelébe, és némely madarat olyan jól megfizettek neki, a mint nem is merete volna remélni.

Ezentúl — nagy öröme — többé nem kellett neki koldulni; rendszeren minden héten eljárt a városba, s nemsokára olyan ismeretes lett, hogy nem is kellett a piacra mennie madaraival, hanem többnyire megrendeltek nála egy vagy más madarat, melyet aztán egyenest a házhoz vitt.

Mennyire örvendett a jó fiu, ha szegény anyjának annyi pénzt hozhatott haza. Elejéntén ugyan nem volt oly nagy a nyereség, hogy az egész család szükségleteire elég legyen, de annyi mégis telt abból, hogy az egész hétre vehettek kenyeret. Midőn az anya egészen felgyógyult, ő is dolgozott, varrt, mosott, és így lassankint javult helyzetök, mert tudjátok, kedves olvasóim, az inség és a szorgalom, ha ezzel erős akarat és egészség párosul, nem fér meg együtt egy földél alatt; e három szövetséges rendszeren kiüzi azt, s helyében meghonosul a jólét — a még oly szerény lakban is.

○ A jó kis Feri örvendett, hogy módot talált kedves anyja sorsán könnyíthetni, s az első siker arra készítette őt, hogy a jövőben még többet tehessen érte.

Egyszer, midőn ismét a városban volt s egy nagy uri házhoz vitt egy pár gyönyörű, különösen megszelidített gerlét, látta, hogy az inas kis kosárban kihozott a konyhából valami állatot, melynek hófehér hosszú selyemszőre volt, de a kis állatka mozdulatlanul feküdt s nem adott semmi életjelt.

— Hallod-e te fiu, — szóla Ferihez az inas, — vidd el ezt a macskát magaddal, s ha a folyóhoz érsz, dobd bele, mert már úgy sem lesz belőle semmi, az agár annyira megkínózta, hogy nem tud magához jönni; elviszed-e?

Feri elvette a kosarat a kis hófehér állattal, s az inas még egy hatost is adott neki, csak hogy neki ne kelljen a folyóig fáradni. De a jószívű kis fiu nem dobta ám a vízbe azt a gyönyörű kis cziczát, melynek olyan farka volt, mint a legszebb hófehér strucz-

toll; olyan macskát ő soha sem látott; hátha felgyógyul, milyen öröme lesz benne kis testvéreinek!

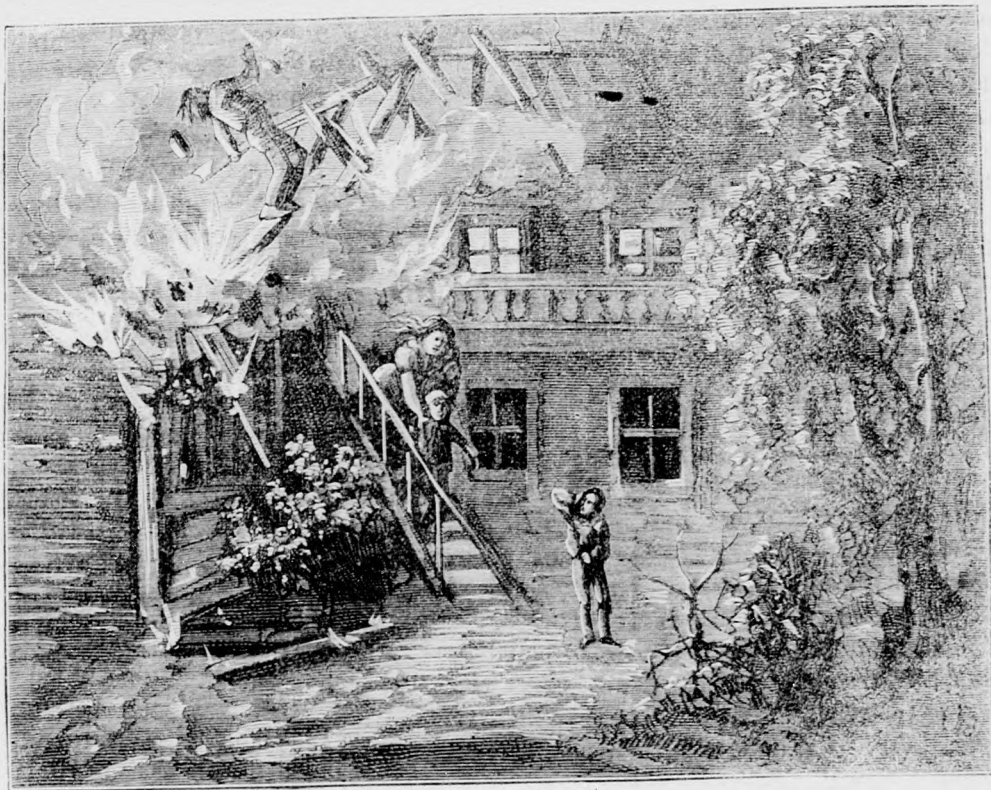
Hazasiertett, s otthonn gondosan kivette a cziczát a kosárból, meleg rukákba burkolta s meleg tejet csepegtetett szájába, — s ime! kis idő múlva kinyitotta szemeit, s nagynehezen mozogni kezdett.

Gondos ápolás és etetés mellett felgyógyult a czicza, s Feri Hófehérkének nevezte el őt. Olyan kedves, vig állat volt ez, s úgy szerette megmentőjét, engedelmeskedett szavának, s mindenféle apró mesterségeket tanult.

Ekkor eszébe jutott Ferinek, hogy ő Hófehérkét, ámbár természeténél fogva nagy ellensége a madaraknak, úgy fogja nevelni, miszerint barátságban fog velök élni.

Ez ugyan roppant fáradságába került, mert veréssel nem kínozta kis kedvencét; épen úgy szerette azt is, mint madarait. De lassankint mégis annyira vitte, hogy a fiatal macska uralkodni tanult természetes ösztönén s nem bántotta a madarakat, — sőt szeretett köztök lenni, velök evett, ivott és játszott.

Később azt is eltúrte, hogy a madarak különféle tréfát üzenek vele, néha füleit

csipkedték, hosszú szőrét czibálták, hátára ültek, és ő csak néha veregette meg őket bársony lábacskaival, de korántsem nyújtá ki éles körmeit, nehogy a vig pajtasokat megsértse.

Feri ezen játékot arra használta fel, hogy állatait egy rendkívüli előadásra tanítsa be.

Arra szoktatta Hófehérkét, hogy labdaszerűn összegöngyölítse magát s úgy fekiüdjék, mintha élettelen volna. Aztán kinyitá a kalit ajtaját. A madarak kiszálltak, a macskára ültek, szőrét ránczigálták, csip-

kedték, s mindenféle pajkosságot követtek el. Hófehérke nem mozdult, mintha semmit sem érezne.

Egyszerre azonban felugrott, jobbra-balra bémálgatta kis kinzóit s bekergette őket a kalitba, utoljára ő is beugrott.

Aztán közepére ült, s mosdani és tisztogatni kezdé magát, olyan kényelmesen, mintha otthonn lenne. Az apró madarak most neki estek, s ki akarták kergetni. Csipkedték, szárnyaikkal ütötték, hátára ültek, de Hófehérke nem törődött velök, csak folytatta mosakodását, még akkor is,

ha egy vagy más merész czinke vagy vörös-begy fejére szállt és vigan csicssergett.

Ezen ritka színjáték szép pénzt hozott be a kis Ferencznek. Vasár- és ünneppapon a városba ment madaraival és cziczájával, mely azonban nem közönséges, hanem angora-macska volt. Nemsokára tömérdek néző gyült össze körülötte, a látvány szokatlansága mind oda vonzá az embereket.

Szavára mind kijöttek madarai a kalitból, s vállaira, fejére, kezeire ültek. Tenyereiből ettek s kinyujtott ujjain ugráltak, egymással czivakodva a jó falatokért.

Aztán jelt adott Hófehérkének, s az mozdulatlanul odavetette magát az asztalra, s a madarak ingerkedni kezdtek vele, míg aztán felugrott, s a kalitba kergette őket, s ott ismét elkezdtek vele játszani.

A nézőknek annálinkább tetszett mindez, miután alig nyolcz éves fiu volt az, ki ezen állatokat oly roppant fáradsággal és türelemmel annyira megszelídítette és betanította. Annál gazdagabban megajándékozták őt, miután megtudták, hogy mindezt anyja és kis nővérei iránti szeretetből tevő, s ily fáradságtól igyekszik azok sorsát megkönnyebbiteni.

Egyszer midőn állataival ismét a városban volt, az előadás annyira megtetszett egy gazdag urnak, miszerint nagy pénzösszegért megvette tőle egész seregletét. Ferinek ugyan nagyon, nagyon fájt a szive kis kedvenceiért, különösen nehezé esett neki Hófehérkétől elválni, de anyjára és testvéreire gondolt — s könnyelt szemmel, de mosolygó ajkkal adta át növendékeit a gazdag urnak, ki, látván a kis fiu fájdalomát, szentül megígérte neki, hogy állatairól a lehető legjobban fog gondoskodni, nagy kertjében valószínű házat csináltat a madaraknak, melyben zöld bokrok is lesznek, és Hófehérke piros bársony párnán fog feküdni.

Ferike annyi pénzt kapott, hogy édes anyja megvehette ama kis kunyhót, melyben laktak, s milyen örömük volt a szegény jó embereknek, midőn ismét azt mondhatták: „Saját földelünk alatt lakunk!”

Ezen szerencsés siker arra buzdítá Ferit, hogy méginkább foglalkozzék a fiatal madarakkal s őket mindenféle mesterségekre tanítsa be.

Egyszer egy fogoly-fészket talált 15 to-

jással; otthonn épen egy kotlós tyukja volt anyjának, haza vitte tehát a tojasokat s a tyuk alá tette, mely szerencsésen ki is keltette azokat. A gyönyörű piczi pelyhes foglyocskákból sikerült neki tizet felnevelni, s minthogy mindig foglalkozott velök, nagyon megszelidültek s annyira hozzá szoktak, miszerint utána jártak s ha kezét kinyujtotta, mind rá szálltak és sorban ültek karján.

Ezen foglyokkal nagyszerű tervei voltak Ferinek. Katonai gyakorlatokra akarta őket betanítani, hogy se a tüztől, se a haláltól ne rettegjenek. Ő sem rettent vissza a nagy fáradságtól, melybe az neki kerülni fog, csak arra gondolt, mennyi pénzt szerezhet ő majd azzal anyja és testvérei számára.

Először párosan kicsi, e végre készített ágyúk elé fogta a foglyokat s arra szoktatta őket, hogy azokat az asztalon végig huzzák. Aztán egymással szemben sorban álltak az ágyúkkal. Az első jelre meggyujtották a kanóczot a kicsi, közelében álló széntartón, s bátran elsütötték az ágyúkat. A második jelre ugyanazt tette az ellenfél. Minden lövésre elvetette magát egy pár fogoly, mintha halálosan lennének találva, mások fél-lábon elsántikáltak, mintha megsebesültek volna.

Ha már sok halott és sebesült volt a csatatéren, akkor Feri dobolni kezdett, s valamennyi felugrált s helyére állt az ágyúkhöz, melyeket aztán elhuztak a hely színéről.

A foglyok közt különösen egy tüntette ki magát; és Feri azt „kedves Pipikéjének“ nevezte. Nem csak hogy nagyon könnyen megtanult mindent, de még segített is mesterének a többi madarakat tanítani. Ha egy makacs pintyöke vagy egy könnyelmű kendericze a mellette állót gátolta, vagy kijelölt helyét elhagyta, Pipi azonnal ott termett, s azt csőrével és szárnycsapásokkal rendreutasította.

Feri sok bajjal felnevelt egy tengeliczet, mely egészen szelid lett. Hanem egy szép napon kiszállt a kis kópé az ablakon s nem jött többé vissza. Őt napig nem látta őt, és Feri már nagyon búsult veszteségén, mert a tengelicz egy gazdag asszony leányának volt szánva a városban, ki szép pénzt ígért neki értte. Mennyire örvendett azon pillanatnak, midőn a pénzt elviheti anyjának, —

de annak most vége lett, s a hűtlen tengeliczel elszállt öröme is!

A hatodik napon korán reggel az előbb említett fogoly már a kertben repdesett a fákon s az ablak felé egy madarat kergetett, mely rémülten csiripelt. Feri figyelmesen oda nézett s látta, hogy kedves Pipikéje a megszökött tengeliczet az ablak felé tereli. S oly ügyesen járt el a dologban, hogy a tengelicz végre kénytelen volt az ablakon berepülni.

Pipike ezután elégültten gazdája vállára ült s mindenkép mutatta örömét, hogy a szökevényt hazahozta. Feri pedig azonnal a városba sietett a tengeliczzel, és szép ajándokot kapott a gazdag urnőtől.

Feri néhány évig foglalkozott így a madarak szelidítésével és tanításával; anyja és nővérei most már gond nélkül élhettek, s ezt csupán Ferinek köszönhették. Ez volt az ő egyetlen öröme, és gyakran monda anyjának: semminek sem örül annyira, mint annak, hogy már ilyen zsenge korában segíthet neki kenyeret keresni, s reméli, ha felnőtt, akkor még többet fog tehetni nővérei nevelésére is.

De fájdalom! Ezen örömben nem részesülhetett. Tizenkét éves korában meghalt. Egyszer gombát szedett az erdőben és miután megéhezett, tüzet rakott s a parázson megsütötte, de azok közt egy pár mérges gomba is találkozék. Midőn hazajött, azonnal le kellett feküdnie. Midőn az orvost hitták, már nem segíthetett rajta.

Megható volt látni azon ragaszkodást, melyet a madarak mesterök és nevelőjök iránt tanusítottak; betegségében szomorun körülroptádként ágyát, párnájára, fejére ülték és szinte jajgattak. Némelyek nem is akartak enni, mert hozzá voltak szokva, hogy az eledelt kezéből kapják. Ezen szeretet mélyen meghatotta a szegény beteget, s gyakran sohajtott nagy fájdalmai közt:

— Ha én meghalok, ki fog anyámról és madaraimról gondoskodni?

És a kedves Pipike meg épen nem is mozdult beteg gazdájától, s midőn meghalt, ott ült a halott fejénél, és midőn betették a koporsóba, rá ült és szomorú hangokat hallatott.

Midőn temetni vitték, a fogoly mindig a koporsó felett repkedett, s midőn lebocsá-

tották a mély sirba, Pipike egy közeli fának ágára ült és szomorún nézte, hogy temetik el kedves gazdáját.

Ezen helyről többé nem is távozott; az elhunytak nővérei mindennap hoztak neki eledelt — és jó fivérök sirjára virágot. Midőn az ősz és a hideg esős idő beállt s a gyermekek nem mehettek mindennap a temetőbe, egyszer haza hozták a foglyot s régi kalitjába tették. De nem akart enni, s a legelső alkalommal kiszökött a szobából s egyenest a temetőbe repült. Egyszer aztán ott találták halva, szeretett gazdája és mestere sirján.

Jó keresztszülék.

— Regc. —

A szél zúgott a rengeteg erdőben s megmegrázta a hófödött fagyos galyakat, hogy csak úgy ropogtak, pattogtak, mint az üveg, s lehullottak a földre. A hó nagy pelyhekben esett, sűrűbben és sűrűbben, s a szél tánczoltatta őket a hideg levegőben; oly sötét volt, csak a hó világította meg a zord téli estét.

És az éjben és szélben egy szegény aszszony lépdelt a rengeteg erdőben, s meleg kendőkkel jól beburkolva tartott karjain egy ifju életet. De a hideg perczről perczre nőtt, és a hó betakará őt, mint egy hideg, fehér kendő.

Nem birt tovább menni, — kimerülten leült egy fatörzsre.

— Nem bírok tovább menni, gyermekem, — sohajtá! — a hideg, a vihar és a hó keresztkomáim, és a sötét, rengeteg erdő a templom, melyben téged keresztelnek. Mennyei atyám, ha te nem küldöd le a napot, a holdat és a csillagokat, akkor senki sem segít kis leányomon e nagy világon!

Feje a puha hóra hanyatlott, de szemei nagyra nyíltak, mert három fényes, sugárzó alak állt előtte, s jótékony melegség ömlött el rajta és gyermekén.

— Én vagyok a hold, — monda az egyik s a gyermek fölé hajolt, — én leszek keresztapád s homlokodon trónoljon a béke, szivedben a szelidség, hasonló az én fényemhez.

— Én vagyok a hajnali csillag, — monda a második, — és szemeid olyan sugárzók

legyenek mint én, és az emberek epedni fognak fényök után.

Ezzel lehajolt és a kised szemeire lehelt.

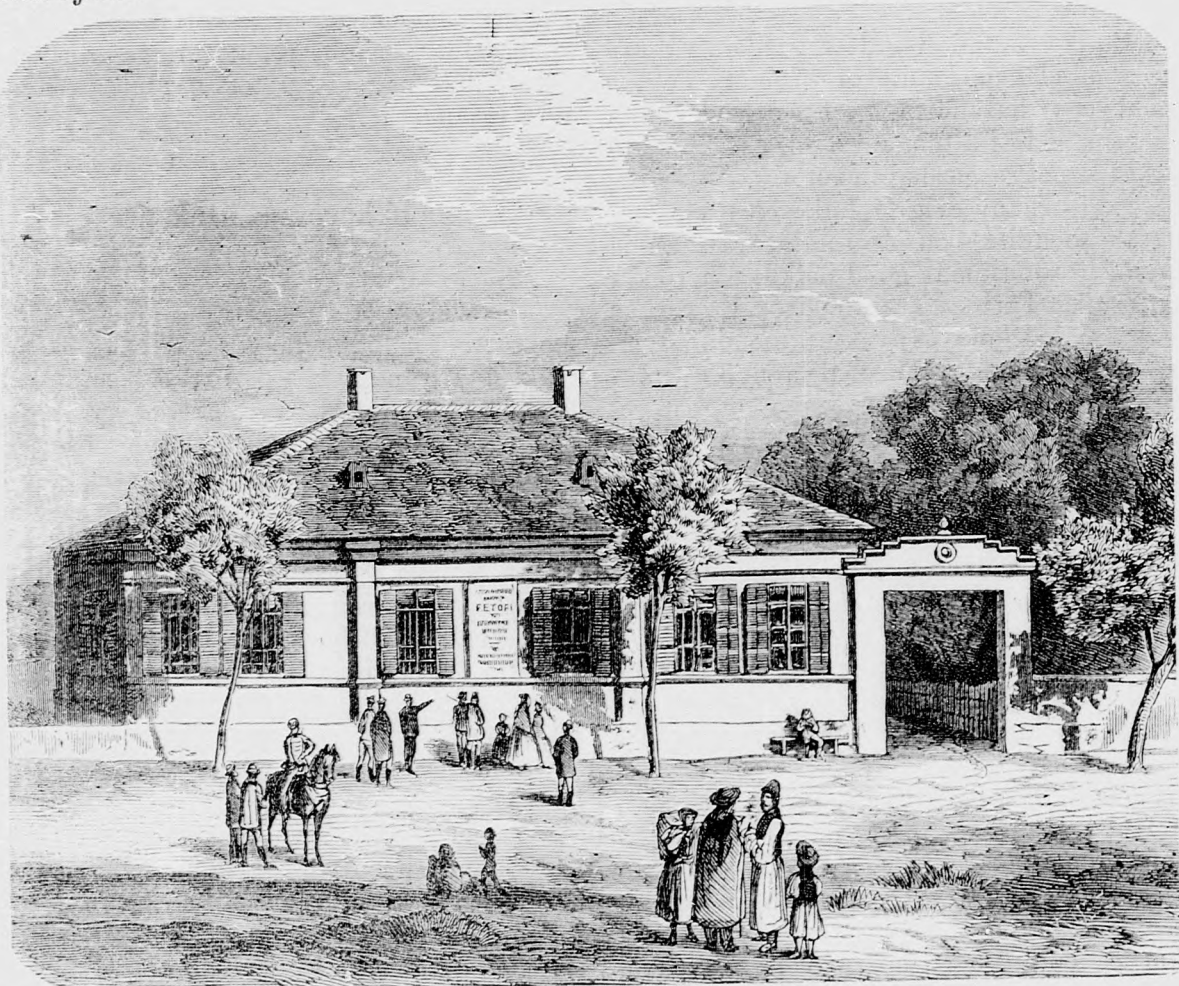
— Én vagyok a nap, — mondá a harmadik, — én leszek keresztanyád, és mosolygásod olyan legyen, mint az én sugaram, mely a virágokat felébreszti hosszú téli álmukból.

És ezzel lehajolt s megcsókolá a gyermek ajkait.

Az anya ekkor üdvözülten mosolygott, mélyen felsohajtott megkönnyebbült kebléből, és a fényes alakok eltűntek. — — —

Kis idő múlva lódobogás hallatszék a magányos erdei úton, s két lovas jelent meg, meleg bundákba burkolva, s élénk beszélgetésbe merülve.

— Elhiheti nekem, komám uram, — mondá az egyik, — ilyen keresztelést, anynyi pompát és fényt még nem látott az or-

Petőfi gyermekkori lakhelye. (Lásd szövegét az 1. lap.)

szág. A király mindent elkövetett, hogy egyetlen trónörökösének keresztelési ünnepe fényes legyen; négy idegen fejedelem tartotta kis Kaczagány hercegünket a keresztvitre; ha abból nem lesz okos ember, az bizony nem az ő hibájok. A király rendkívül kegyes volt az egyszerű polgárok iránt, s kezdem hinni, hogy tán kissé mélyebben néztem a pohárba a szokottnál, az pedig sehogy sem fog tetszeni feleségemnek.

— Megálljon, koma! — szólt a másik hirtelen, — ott fekszik egy emberi alak a hóban. — Ezzel gyorsan leszállt s a szegény asszony fölé hajolt, mondván: — Megfagyott nő ez! felteszszük őt az egyik lóra, hadd lássuk, lehet-e még segíteni rajta, és ebben a ruha- meg kendő-csomagban kis gyermek van. Lám, az még meleg, szálljon le koma, és segítsen nekem.

A hirtelen kijózanodott koma leszállt

lováról, és segített az orvosnak — mert komája az volt — a megfagyott nőt fel-emelni. Az orvos az egyik lovat vezette s a másokra komája ült, a gyermeket karján

tartva. Egészen csendes lett, annyira bámult a törtéteken.

Nemsokára a városba értek. A tisztességes polgár és lakatosmester Kulcsányi

Petőfi-émlék Kis-Kőrösön. (Lásd szövegét az 1. lap.)

háza előtt megálltak s bevitték a megfagyottakat. De hasztalan volt minden fáradság, a szegény asszonyt nem lehetett életre

hozni. A gyermek ellenben nemsokára kinyitá szemeit és sirni kezdett.

— Én megtettem, a mit tehettem, —

mondá az orvos, s letörlé az izzadságot nyájas homlokáról, — most tegyék meg kegyelmetek is, a mit tehetnek, komám uramék; tartsák meg és neveljék fel a leányt, szegény lelencz ő, s kegyelmeteknek úgy sincsenek gyermekeik.

— Hát nem tartja meg, komám uram? — kérdé a lakatos kissé ijedten.

— Hová gondol, komám, hiszen én agglégény vagyok, — mondá az orvos boszankodva.

— Hadd legyen tehát az én gyermekem, — mondá a lakatosné; — szemei olyanok, mint a csillagok, azok szerencsét hoznak a házhoz.

— Én nem bánom, — sohajta férje, — de ki tudja, meg van-e keresztelve, és milyen keresztszüléi voltak, mert az a földolog. Az én keresztapám a tiripócsi bíró volt, s annak köszönhetem, hogy ennyire jutottam; hát a mi koronahercegünk, asszony! négy fejedelem tartotta a keresztvizre, abból lesz csak ám valami nagy ember.

Egészen nekihevült s a keresztelés pompájáról és fényéről kezdett beszélni, míg az árva kis lány uj nevelőanyja keblén elszenvedült. — —

Tizenhat év mult el, és már akár voltak keresztszüléi, akár nem, Rózsa — úgy nevezték a kis leányt — gyönyörű, viruló leány nyá nőtt fel a lakatos házábanál. Szemei sugárzottak mint a csillagok; ajkait olyan mosoly játszák körül, mely napsugárként melegíté fel a sziveket, és homloka tiszta, szende volt, mint a hold fénye.

— A mi Rózsánk szép leány lett, ugye apjukom? — mondá Kulcsányiné. — És mi ketten csak utólagosan lettünk keresztszüléi.

— Ez tán még az én keresztapámról, a tiripócsi bíró uramról maradt rá, — jegyzé még a mester, — mert csak úgy a levegőből nem kapta.

Ezalatt Kaczagány herceg is felnőtt, hanem fájdalom, külseje korántsem volt olyan szép és kellemes, hogy fejedelmi szüléinek valami nagy örömük lett volna benne. A hercegnek nagyon kellemetlen modora volt: mindenben oly nagy mértékben bámult, csodálkozék, és aztán rettenetesen kezdett kacagni. S így hát nem valami rendkívüli bátorság vagy vitézség által felelt meg különös nevének, de inkább rendkívüli kacza-

gása által. Kitátotta száját egyik fülétől a másikig, s midőn kacagni kezdett, apró szemei egészen eltűntek piros-pozsgás orczái mögött, és alig tudott magához térni.

— Kedves fiam, mondá a királyné, — te nem kapsz soha királyleányt feleségül; mi lesz tebelőled?

— Bizony mi lesz belőled? — mondá a király. — A világ kinevet téged s még egykor mesét is fognak rólad írni, intő például mások számára. És pedig négy uralkodó fejedelem tartott a keresztvizre; én meg tettem a magamét éretted.

De Kaczagány herceg kitátotta száját, rettentő módon kacagott, hogy nem is láttott, s rázni és oldalba kellett őt lökni, hogy ismét magához térjen.

Semmiféle orvos sem tudott a hercegen segíteni, bár nagyon híres orvosok voltak a királyi udvarnál.

Ekkor a király kihirdettette: „a ki fiát ki tudná gyógyítani ezen bajból, az gazdag, nagytekintélyű ember leend.“

Senki sem jelentette magát, csak Kulcsányi lakatosmester komája, ki a gyermektelen párnak olyan szép leányt szerzett vala.

— Felsőges királyom, — mondá! — fiának baja az észben rejlik. Ő *mindenen csodálkozik*, bámul; ha arra lehetne őt bírni, hogy egyszer valamit igaz szívből *megcsodáljon*, akkor segítve lenne rajta, és csunya modora azonnal eltűnnék magától. Küldje őt utazni csodás idegen országokba; azáltal mivelődik az ész, s tán segít is baján.

Így hát elhatározott, hogy Kaczagány herceg be fogja utazni a széles nagy világot, s egy okos nevelő kíséri őt.

Egy szép reggelen pompás, kényelmes utihintó állt a királyi palota előtt, a herceg és kísérelője beszállt, s gyöngéd bucsuzás után a hintó elrohogott.

— Kedves hercegem, — mondá a nevelő, — most előkészitem önt utazásunk céljára. Leírásaimból ismeri már mindazon országokat, hol emberek laknak, s miután azokat nem bámulta, csak báméskodott, valami egészen mást, csodaszerűt fogok önnek mutatni; elviszem önt az állatok országába.

— Az állatok országába? — kérdé a herceg báméspan. — De hát én azt hiszem,

hogy az állatok velünk laknak s mi uralkodunk fölöttök.

— Az is igaz, — mondá a nevelő, — de én azon országról szólok, hová sokféle állat visszavonult, melyek még nem hajoltak meg az emberek hatalma előtt, melyek saját nyelvvel és törvényekkel birnak, és saját törekvésök által kiképezték magukat és szívesen fogadják az emberek látogatását. Kenje meg füleit belül ezen kenőcsessel, akkor érteni fogja az állatok nyelvét.

A herczeg engedelmeskedék, és a kocsi tova robogott. Éjjel-nappal mentek, míg egy rengeteg erdőbe és aztán gyönyörű rómaságra értek.

— Czélnál vagyunk, herczeg, — mondá a nevelő, — kérem ne mutasson semmi félelmet, és viselje magát olyan illedelmesen, a mint csak lehetséges.

A hintó megállt, ajtaját kinyitották, és rémitő hangverseny üté meg füleiket.

Mintegy húsz ékes hófehér czicza állt két lábon a kocsi körül; virágokat szórtak az utra és oly szörnyű módon énekeltek, miszerint a nevelő hamar kivett zsebéből egy-egy esomócska gyapotot s bedugta füleit, míg nyájasan köszöntve meghajtá magát a cziczák előtt és kiszállt. Kaczagány herczeg követé őt, de már is tátani kezdé száját, hanem még csak egy kicsit.

A cziczák mögött most egy ifju orozslány lön látható, mely két hátulsó lábán járt, de semmi egyéb ruha nem volt rajta, csak egy fekete szalagon nyakába akasztott szemüveg, a minőt az emberek országában piperkőcz fiatal emberek viselnek és „czvikker“-nek neveznek, — és egy összenomható magastetejű kalap, melylyel nagyon udvariisan köszönt az idegeneknek.

— Vegye szívesen e szerény fogadtatást, — mondá mély hangon, farkát ékesen hátsó lábai közé tekerve. — Felsőges atyám nevében, mint legidősebb fia, üdvözlöm önöket.

Oda nyujtá a herczegnek jobb lábát, ki vonakodva beletette kezét, és csevegve mentek tovább.

— Mi szívesen látjuk itt az embereket, ha mint egyenjogú vendégek eljönnek hozzánk, — folytatá, — és hát nem vagyunk-e mind a ketten koronaherczgek, kik némileg már ismerik a kormányzás terhét? Oh, mi hozzánk is elhatolnak a korszerű kérdések.

A munkás-egyletek, a haladó miveltség, az már előttünk sem új. De mi nagy előnnyel birunk az önök kormánya fölött. Ha nem tudunk megfelelni alattvalóink valamennyi kérdéseinek, akkor megeszszük őket, — az a legegyszerűbb mód.

E szavaknál mosolygott, míg a szegény Kaczagány herczeg szája mindig nagyobbra nyílt.

— Ott áll nevelőnők kis hűgaimmal, — mondá a fiatal orozslány, egy nagy gölyának nyájasan intve, ki komolyan egy lábbon állt s nagy kék szemüveget viselt vörös orrán, míg több kis orozslány játszadozott körülötte.

— Most felséges atyám ebédlő-asztalához közeledünk; apródom, a mokus, már bejelentett minket.

Igen, ott ültek ők a zöld erdőben az állatország nagyjai. Fenn ült az orozslány, zöld babérkoszorúval fején; a királyné, hatalmas francia virágcsokorral, s körülé tarka vegyületben tigrisek, medvék, lovak, juhok és rókák, s még sokféle más állatok.

Midőn a vendégeket észrevették, egy bakkecske gyorsan felugrott, eléjük jött két lábbon, szépen meghajtotta magát s mekegő:

„Udvari poéta létemre
Üdvözöllek, herczeg, körünkbe,
Foglald el a legjobb helyet,
Felsőges, kegyes királynőnk mellett.“

A herczeg némán mereszté szeméit a mekegő poétára, de már is felmászott rajta egy kis házinyúl s fülebe súgta:

„Az én urnóm mellett
Ajánlom a helyet;
Műh excellenciája
Udvarunk legszebb dámája.“

Hanem a herczeg most tovább nem birt magán uralkodni, feje szinte szédülni kezdett. Nagyra tátotta száját, s oly rettenetes hahotára fakadt, hogy csak úgy viszhangzott a hegyekben — völgyekben.

A királyi lakoma vendégei ezen szokatlan hangok hallatára rémulten felugráltak és szétszaladtak az erdőbe.

A nevelő pedig oda ugrott a herczeghez, jól megrázta őt, hogy magához térjen, s fülebe kiáltotta:

— Siessünk a kocsihoz! mert ha az állatok visszajönnek, irgalom nélkül megesznek minket.

Magával hurezolta a herceget az erdőn, a rónán keresztül, s addig nem nyugodott, míg be nem ültek kényelmes hintójukba, mely olyan sebesen tova robogott, a mint a lovak csak szaladni birtak.

— Most majd elvesztettük életünket az ön rút, illetlen magaviselete miatt, — kezdé a nevelő, — tehát ön nem csodál meg semmit?

— Ezek még nagyobb bolondok, mint mi, — felelé a herceg; — ezeket nem tudom csodálni.

— De most szedje össze magát, — folytatá a nevelő, kevésbé haragosan; — most a növények országába érünk, hol a fák és virágok épen úgy járnak, beszélnek, mint az emberek. Azt csak fogja bámulni?

— Azok legalább nem esznek meg, ha valami nem tetszik nekik, — jegyzé meg a herceg álmosan, s tova utaztak, hegyenvölgyön keresztül.

— Mindjárt ott leszünk, herceg, — mondá a nevelő; — hanem most látatlanul megyünk oda, ha csak idéltlen kacagása és báméskodása nem fődöz fel minket. Kenje meg szemeit ezen kenőescsel.

A herceg megkente szemeit, és a kocsi megállt.

(Vége következik.)

Kedves vendég.

Kop, kop, kop!
Ki kopog?
Azt se várja, hogy: szabad,
Egyszerre csak beszalad,
S kéretlen, hivatlan —
Csak itt van.

Jaj de furcsa egy legény!
Fázik, didereg szegény,
Hanem azért mosolyog,
Nyájasan sűrög-forog,
Bókot vág mindenkinek,
S ajándékkal toldja meg;
Mert a hátán
Rémséges nagy zsák van,
És százféle
Szép holmi a zsákban.

Mindenféle játék:

Kard, puska, trombita,
Réz ágyú, dob, ugrócz,
Fütyülős paripa,
Siró baba, kis házacska,
Miákoló piczi macska,
Képes könyv, festék,
És kínálja: tessék!
Sőt süteményt, édességet,
S mindenféle ékességet, —
De ki győzné elsorolni
Zsákja mit rejt még,
S mind ajándék e szép holmi!
— Ez aztán vendég!

Ejnye, ugyan ki lehet ő?

— Nem más, mint az *uj-esztendő*.

Indián főnökök.

Egy nagy folyó partján ütöttünk tanyát, — így kezdé elbeszélését egy amerikai utazó, ki a végtelen rengeteg ős-erdőket és prairiket (a prairie magas füvel fődött, messzire elterjedő róna) bejárta, — melynek tulsó partján nagy indián sátortáborot pillantánk meg s nemsokára számos férfi és nő jött át látogatásunkra a folyón keresztül, lóháton.

Az északon lakó Komancha indián néptörzsnek több nagy főnöke és híres vitéze tisztelt meg minket ezen alkalommal jelenlétével — s mindnyájan írásbeli bizonyítvánnyal voltak ellátva nevöket és állásukat illetőleg, melyeket részint az Egyesült-Államok elnöke, részint valamely, e vidéken levő hadi parancsnok állított ki számukra, s nagyon siettek nekünk azokat előterjeszteni.

Ezen igazolványok néha nagyon furcsa tartalmuak. Például:

„Ezen igazolvány birtokosa a *Vörös-ujj*, az atpachok egy híres főnöke, ki barátságban él a fehérekkel. Az utazók nagyon bölcsen cselekesznek, ha tisztelettel és szivességgel viseltetnek iránta, de azért mindig vigyázzanak magukra.“

És alatta a keresztülutazott kereskedők láttamozása:

„A *Vörösujj* meglátogatta táborunkat s illedelmesen viselte magát kísérelőivel,“ — s

lejobb: „Ne bizzatok e kópéban, mert ő fufangos indián.“

Ha aztán az ilyen igazolványt ama néma komoly méltósággal előmutatják, a milyenre csak egy indián képes, ugyan tudjon az ember vonásain uralkodni, épen úgy, mint az indián, nehogy a dolog komikus voltát

elárulja, — mert annak kellemetlen következményei lehetnének.

A mi közlekedésünket illeti a Komanchanéppel, sok közönséges emberen kívül Toho-pe-te-ka-na, vagy a „Fehér-sátor“, és Way-ya-ba-toszha-a, vagy a „Fehér-sas“ főnökök is meglátogattak minket; mind a

To-ho-pe-te-ka-ne. (Lásd: Indián-főnökök.)

két nevet az igazolási iratokból irtuk le, melyeket ezen kitünő egyéniségek előnkbe terjesztettek.

Ezek után jött egy korosabb férfiú, ki épen annyira kiüntette magát méltóságos magatartása, mint egyszerű öltözte által. Ez nem állt másból, csak egy kék gyapju takaróból, melybe egészen beburkolta ma-

gát. Haja rövidre volt nyírva a fehérek divata szerint, s az egész emberen semmiféle dísz sem vala észrevehető.

Egy fogoly mexikói kíséretében jelent meg, ki tolmácsul szolgált neki s tudunkra adá, hogy ez a nagy főnök: Och-ách-tzo-mo, ki azért jelenik meg ilyen egyszerű öltözetben és lenyirt hajjal, mert egyetlen fia ha-

lálát gyászolja, kit a Pawne-indiánok megölték, s még nem állhatott értte vérboszut.

A fentebb említett két fiatalabb férfiú ellenben a komanchai harcosok teljes diszében jelent meg előttünk: bőrruhában, lábainkon gazdagon diszített mokaszin (az indiánok saruja), arczukra czinóber-festékekkel különféle czifraságok rajzolva, fejök sastollakkal volt diszítve, tömött hajuk hátul hosszú, vastag fonadékban lógott le, ezüst lemezekkel megterhelve, melyek fölül kis tányér nagyságúak, aztán mindig kisebbek és kisebbek, míg a fonadék végén csak olyanok, mint egy huszas.

Az ilyen ezüst lemezeket Mexikóban készílik, különösen a komanchák számára, s nevezetes cikket képeznek a kereskedésben, melyet ezen barbár néppel üznek.

Utóljára egy öreg ember jött táborunkba, ki az indiánok bőrruhája fölül az Észak-Amerika nyugati részén szokásos világoskék kabátot huzta. A kabátra két arany vállrojt volt erősítve, és pedig az egyik épen a mellnek, a másik meg a hátnak közepén, a mivel az öreg komancha fejedelem — mert vendégünk ilyen főrangú egyéniség volt — eredeti izlését tanusította.

Ő indián fensége különben nem vala oly büszke, hogy előttünk, úgy mint népének többi nagyjai, ne igazolta volna magát iratai által, melyekre a szomszéd erőd parancsnoka sajátkezüleg irta volt, hogy ezen igazolvány birtokosa azelőtt legkegyetlenebb és legveszélyesebb ellensége volt a fehéreknek, de az utóbbi időben megváltoztatta elveit s méltó, hogy a legnagyobb figyelemmel, de egyszersmind a legnagyobb ovatossággal bánjanak vele, miután nagy hatalommal bír a komancha-néptörzsek felett.

Ezen nagyérdemű fejedelem ünnepélyesen megrázta azoknak kezét, kiket a legelőkelőbbeknek nézett köztünk, és barátságával biztatott minket. Pipáztunk vele és kávévét ittunk, úgy mint a többivel is.

Ezen férfiú vonásai szabályosak, de élesek voltak, orra nagy és hajlott, homlokán mély barázdák voltak húzva, és vörösbarna arczán lelógott hollófekete haja, melyen keresztül nem épen barátságosan nézett a jellemző, egyetlen gondolatot el nem áruló nagy indián szem.

Egy nő volt vele — meglehetősen ko-

ros, elhizott egyéniség, kinek arca egykori szépségének nyomait és a jobb mexikói családok jellegét viselé. Ezen nőt hihetőleg gyermek-korában elrabolták egy mexikói családból. Ő nem szállt le lováról, s nem is avatkozék semmi módon beszélgetésünkbe.

Midőn alkonyodni kezdett, Och-ách-tzomo kimutatta tekintélyét, a látogatásunkra jött néptömögnek megparancsolván, hogy távozzék táborunkból s takarodjék haza. Azokkal, kik nem engedelmeskedtek rögtön, azokkal megizletteté korbácsát.

A legrövidebb idő alatt a vörösbőrűek mind kitakarodtak táborunkból, s valahára átengedhettük magunkat az annyira ohajtott nyugalomnak.

A viziló a londoni állatkertben.

A nilusi vizilovat már bizonyára ismeritek, kedveseim, leírások és képek után; tudjátok, hogy ez a legnagyobb emlős állatok közé tartozik, s hogy hazája a forró égélju Egyiptom, hol lomhán szokott heverni a meleg iszapban.

Európa egypár elsőrendű állatkertjében elevenen is lehet látni efféle afrikai óriást, mert gondos ellátás és bánásmód mellett elviseli a hidegebb éghajlat alatti fogságot, — hanem eddig nem vala példa rá, hogy fogságában szaporodott volna. És most ez is megtörtént: a londoni állatkert vizilova — megsikózott.

E nevezetes eseményről egy angol tudósító ekképen ír:

Eddig csupán jelentések útján értesülhettünk az ujonszülött egészségi állapotáról, mert a nagy közönség el vala tiltva látásától. A tilalom végre megszűnt, s személyesen látogatást tehattünk a fiatal babánál.

Jókora baba, mondhatom; hossza négy és félláb, magassága több kettőnél, súlya két mázsa harmincz font! Még mindig szopik, hanem élhet egyébvel is; főélelme tejkeverék, mit mohón nyel le. Anyja soha sem hagyja el, s ha a kicsike néha látogatói felé közeledik, aggodalmasan bögvé hívja vissza.

Egyébként mama és gyermek a nap legnagyobb részét meleg fürdőjökben töltik, s fejököt csupán akkor láthatni, ha lélekzés

végezt a vízből kidugják. Megtörténik az is, hogy a kicsike mamája hátára kapaszkodik, s szülő és gyermek ekként usznak a vízben.

Daczára a gyenge kornak, a felügyelő már egy kalandjáról beszélhet a látogatók előtt: egy pillanatban, midőn a felügyelő figyelmét valami elfoglalá, a csupán háromhetes csikó a hidegvizü fürdőbe ment, melynek használata forró égövi természetével sehogy sem egyeztethető össze; csakhamar — de hidegtől dideregve és elvörösödött bőrrel — kimászott a szokatlan fürdőből. Rosz következményektől tartottak, hanem a mama anyai gondossága megmenté a gondatlan és tapasztalatlan gyermeket: széles, húsos nyelvvel eltávolítá a fagyos vizet, fölmelegíté a dermedő testet, mire — mint a jelentés mondja — a kicsiny egészségét fenyegethető minden veszély elmúlt, a mama, a látogatók és a tudományos világ örömére!

Egészségi tanácsadó.

A téli időny nem csak sokféle mulatságot, de sokféle, részint kellemetlen, részint veszélyes bajokat és betegségeket szokott magával hozni, — a melyeket azonban többnyire kikerülhetjük egyszerű életmód által.

A téli bajok közül különösen kettő igen gyakori: a nátha és a hurut.

A nátha az orrnak és a toroknak belsejét takaró nyálkabőr és nyálka-mirigyek meghűléséből származik, s minél elpuhultabb, minél inkább el van kényeztetve az ember, annál többet szenved náthában, — míg ellenben az edzett kevésbbé van annak kitéve.

„De hát lehet-e az orrnak és toroknak belsejét is edzeni?“ — így kérdik kedves ifju olvasóink, kik közül többen tán épen most hurut és nátha miatt a szobát kénytelenek őrizni és nem vehetnek részt pajtásaik vig játékában.

Lehet bizony! és pedig a következő módon:

Mosakodjatok télen-nyáron minden reggel hideg vízzel, különösen jól megmosván a nyakat, a mellet, a fülek mögötti és körüli részt, és szivjatók fel vizet az orrba, hogy ez ugyszólván belül is rendszeren megmosakodjék. Mosdás után erősen, szárazra kell a bőrt dörzsölni, az orrot kifújni, s télen a mosakodás után nem szabad azonnal kimenni a hidegre. Azonkívül ne mulasztjátok el naponkint legalább félórát a szabad friss légen tölteni, s ezt mély lélekzéssel beszívni, de *nem a szájon*, hanem az *orron* keresztül.

Ha ezt rendszeren megteszitek, a nyálka-hár-

tyák és mirigyek edződnek s nem lesznek oly érzékenyek a hideg levegő iránt, — és így nem is hűlnek meg. Akkor aztán könnyen beszélhetek azzal az alkalmatlan tolakodó téli vendéggel, — nátha urammal.

Adomák.

— **Ha féi-kalácsa volna.** Egy kis leány nagyon szereti két fivérét, Palit és Gábort. „Melyiket szereted jobban?“ — kérdé tőle valaki. — „Mind a kettőt egyenlőn.“ — „De hátha csak egy kalácsod volna, kinek adnád a kettő közül: Palinak-e, vagy Gábornak?“ — „Ketté vágnám s mindegyiknek a felét adnám.“ — „De ha csak egy fél-kalácsod volna?“ — „Akkor . . . akkor . . . megenném magam!“ — válaszolá a kis leány.

— **Nagyot akart.** Két uri ember utazás közben a Duna forrását is megnézte, s az egyik feltartoztatá a piczi patakesát lábával. — „Mit csinálsz barátom?“ — kérdé a másik. — „Feltartom a vizet; mennyire fognak bámulni Pesten, ha egyszerre kimarad a Duna!“

Krónika.

— **A magyar királyfi,** Rudolf koronaherceg, Gödöllőn kitünő vizsgát tett le a magyar történelemből. Vendégeül meg voltak híva: Hegedüs Lajos miniszteri tanácsos, Horváth Mihály püspök, a történetíró, és Toldy Ferencz, ünnepelet tudósunk. A királyfi történeti tanára, Rónay Jácint poszonyi prépost, számtalan apró kérdéssel faggatta a fiatal főherceget, úgy hogy alkalom adatott ő fenségének derekas és biztos tájékozottságról egész hazai történetünkben s magyar előadási könnyűségéről tanúságot adni. A feleletek, melyek hosszú, folytonos előadást képeztek, nem csak a főherceg emlékezetéről, hanem felfogásáról, s különösen azon vitor érdekeltsegről tanuskodtak, melylyel a hazai történelmet elsajátította. Szeretreméltó mozzanatai voltak a vizsgálatnak azok, midőn Mátyás király választását mondván el, felszólított, helyezné magát ő fensége Szilágyi Mihály személyébe, mily beszéddel fogná katonáit a választásra buzdítani, — így Buda viszsavétele elbeszélésénél, mikép fogta volna lothr. Károly hadait lelkesíteni. Lélek és melegség volt a fiatal főhg szavaiban, melyek a király arczát láthatóképen földerítették.

— **Pest, Buda és Ó-Buda** városok egyesítése már törvény által is ki van mondva. Hogy az egyesített főváros elnevezése mi lesz, még nincs megállapítva; az azonban bizonyos, hogy sok zavarra fogna alkalmat szolgáltatni, ha a leveiket ezentul csupán Buda-Pest felirattal küldenék ide, mert a két városban sok egyforma nevű utca van.

Valószínűleg az egyesített városokat újra föl fogják majd osztani és az utcák neveit megváltoztatni.

— **A világ legnagyobb és legújabb csodája**, a kétfejú csalogány, *Millie Christina* k. a., január 7. 8. és 9. napjain a városi redout nagy termében hangversenyt fog adni. Teste ugyan csak egy van, de feje kettő s két gégével egyszerre soprant és altot énekel, tánczol stb. Ha láttuk, bővebben fogunk róla írni.

— **Rózsa Sándort**, e híres rablót, ki már hosszabb idő óta a szegedi várban ült, — élethossziglani börtönre ítélték.

— **Uj-Pest** nem város, csak község, hanem azért sok város irigyelheti, mert már van légszeszvilágítása. Légszeszvilágítását karácsony előtt gyújtották meg először.

— **Erdély számos községében** veszedelmes torokbaj pusztít a gyermekek közt. Gy.-Alfaluban 40 gyermek esett e betegségbe, és egyet se tudtak közülök megmenteni, minthogy e ragály orvoslását az orvosok nem igen ismerik. E betegség neve: roncsoló toroklob. Bizony még neve is borzasztó!

Ez nagyon szép karácsonyi ajándék volt!

— **A Josephinum-árvaház** épületét az idén megfogják nagyobbitani.

A nagyvilágból.

+ **Két elsülyedt ház**. Görcezből írják: A Grabnah-völgyben Wippack közelében két ház elsülyedt s lakóival együtt nyomtalanul eltűnt. Azok, kik ama vidékről a heti várásra jöttek Görcebe, ekként beszéltek el a dolgot: Midőn december 11-én este a szerencsétlenség színhelyén átmentek, a házak még álltak, ablakaik meg voltak világítva s az emberek sűrögtek-forgotak benn. Midőn ugyanazon emberek másnap reggel ismét arra mentek, észrevettek egy tátongó örvényt, melyet kövek, töredékek és fekvő fák környeztek. Eleintén nem is tudták magukat tájékozni ijedtökben, csak aztán, a még közelében állva maradt fűkről ismertek a helyre, s megtudták, hogy a tátongó örvény helyén állt a két ház, mely most eltűnt. Egész rémülten siettek a legközelebbi helységbe s feljelentették az eseményt, hogy rögtön hozzáfoghassanak az elsülyedtek megmentéséhez, a mi azonnal meg is történt, hanem eddig még minden igyekezet és fáradság sikertelen volt, egyetlenegy lakóját sem találták fel az eltűnt házaknak, s így bizonyára a hirtelen bekövetkezett esemény által meglepetve, valamennyi odaveszett. A két ház elsülyedésének oka hihetőleg a három hónapi esőzés; e házak bizonyára — a mint gyakran előfordul a Karszt- és Mészhegység lábánál — földalatti sziklarepedések vagy barlangok fölött álltak s a nem fölötté szilárd és vastag földréteg,

mely azokat betakarja, átázott a sok esőzés folytán s engedett a súly nyomásának, és besüppedve elnyelé a házakat és embereket.

+ **Egy négyéves gyermek megégett**. Meidlingban — Bécsnek egyik külvárosa — egy anya egyedül hagyta négyéves fiacskáját lakásában. A gyermek gyufával játszott, azok meggyuladtak s a fűeska ruhái is lángot kaptak. Midőn egy idő múlva az anya hazajött, már félig szénné égve találta gyermekét.

Talányok.

Megfejtése a jan. 19-diki számban.

LM

2

4. 5. Hegyes eszköz vagyok,
Majd dulva rohanok.
1. 7. 3. Az aranynál többet érek.
2. 8. 7. Örüljete, a mig élek.
3. 4. 5. Kerülsz, ha csak lehet,
6. 2. 8. Ez nekem véget vet.
1. 4. 5. Hegyormokon látsz többnyire.
8. 4. 1. 7. Kényeskedem, tudod mire?
1—8. Fölkereslek minden héten,
Hát te vajjon örülsz nekem?

E talányok megfejtői számára három jutalmat tűzünk ki. *Megfejtési határidő jan. hó 16-dika.* A megfejtők neveit közzéteszszük s a jutalmak elnyerését sorshuzás fogja eldönteni.

TARTALOM.

Petőfi Sándor. (Három képpel). — Kis magyar. (Vers). — A madarak mestere. Elbeszélés. (Képpel). — Jó keresztiszülék. (Rege). — Kedves vendég (Vers). — Indián főnökök. (Képpel). — A viziló a londoni állatkertben. — Egészségi tanácsadó. — Adomák. — Krónika. — A nagyvilágból. — Talányok.

Figyelmeztetés. A szerkesztőség számára küldendő levelek ekkép czimezendők: **A „Kis Vasárnapi Ujság” szerkesztőségének. Pest, egyetem-uteza 4. sz.**

Felelős szerkesztő: **K. Beniczky Irma.**